

РЕШЕНИЕ

№ 3517

гр. София, 29.06.2023 г.

В ИМЕТО НА НАРОДА

СОФИЙСКИ ГРАДСКИ СЪД, ВЪЗЗ. II-Г СЪСТАВ, в публично заседание на четиринадесети юни през две хиляди двадесет и трета година в следния състав:

Председател: Татяна Димитрова

Членове: Нели С. Маринова
Калина В. Станчева

при участието на секретаря Алина К. Т.а
като разгледа докладваното от Калина В. Станчева Въззивно гражданско дело № 20221100504898 по описа за 2022 година

Производството е по реда на чл. 258 - 273 ГПК.

С решение № 139843 от 03.07.2020 г., постановено по гр. д. № 12849 по описа за 2018 г. на СРС, 138 състав, е признато за установено по иска с правно основание чл. 422, ал. 1 ГПК във вр. чл. 240, ал. 1 ЗЗД във вр. чл. 9 З. във вр. чл. 99 ЗЗД, че А. Й. Н., ЕГН *****, дължи на „ЕОС М.“ ЕООД, ЕИК *****, сумата от 1950 лв. - просрочена главница по договор № 0509020015054191 за издаване на национална кредитна карта - РайКарт, сключен на 02.09.2005 г. с “Райфайзенбанк (България)” ЕАД, вземанията по който са прехвърлени на ищеца по силата на договор за цесия от 26.06.2012 г., ведно със законната лихва от 19.07.2016 г. до изплащане на вземането, за което вземане е издадена заповед за изпълнение на парично задължение по ч.гр.д. № 40143/2016 г. по описа на СРС,138 с-в.

Със същото решение искът с правно основание чл. 422, ал. 1 ГПК във вр. чл. 240, ал. 2 ЗЗД във вр. чл. 9 ЗПК във вр. чл. 99 ЗЗД за установяване, че А. Й. Н., ЕГН *****, дължи на „ЕОС М.“ ЕООД, ЕИК ***** сумата от 3 008 лв., представляваща договорна лихва, начислена за периода от 02.09.2005 г. до 26.06.2012 г., за която е издадена заповед за изпълнение на парично задължение по ч.гр.д. № 40143/2016 г. по описа на СРС,138 с-в., както и искът с правно основание чл. 240, ал. 2 ЗЗД вр. чл. 9 З. вр. чл. 99 ЗЗД за сумата от 1 058 лв., представляваща договорна лихва, дължима на основание договора за кредит, начислена за периода от 02.09.2005г. до

26.06.2012 г., са отхвърлени, като неоснователни.

С оглед изхода от спора първоинстанционният съд разпределил и отговорността за разноси между страните по правилата, установени в нормата на чл. 78 от ГПК, осъждайки ищеца „ЕОС М.“ ЕООД да заплати на процесуалните представители на ответника А. Й. Н. – съответно адв. В. В.Т. и адв. К.И.Б., съобразно отхвърлената част на заявените претенции, и основание чл. 78, ал. 3 ГПК във връзка с чл. 38 от ЗА, както следва: в полза на адв. Т. – сумата от 202,62 лева – разноси за адвокатско възнаграждение за заповедното производство по ч.гр.д. № 40143/2016 г. по описа на СРС,138 с-в и в полза на адв. Б. – 350,06 лева, представляващи разноси за адвокатско възнаграждение за оказана безплатна правна помощ. Ответникът е осъден на основание чл. 78, ал. 1 ГПК да заплати на ищеца сумата от 165,29 лева – разноси за исковото производство и 284,53 лева – разноси за заповедното производство по ч.гр.д. № 40143/2016 г. по описа на СРС,138 с-в.

Недоволен от постановеното решение останал ответникът в производството А. Й. Н., предвид което депозирал срочна въззивна жалба, чрез процесуалния си представител – адв. Н. И., срещу съдебния акт в частта, в която претенциите на ищеца са уважени. В жалбата се излагат оплаквания за неправилност и незаконосъобразност на решението в оспорената част, тъй като неправилно първият съд приел, че ответникът се явява задължено лице за заплащане на исковата сума за главница по договор за издаване на кредитна карта. Поддържа, че първата инстанция не е обсъдила всички направени възражения от ответника. Отрича ищецът да е установил пълно и главно иска си по основание и размер. Отделно, навежда, че съдът неправилно е приложил материалноправните норми относно течението на погасителната давност.

С оглед дадените аргументи, е заявено искане за отмяна на постановеното решение в обжалваната му част и за отхвърляне на предявения иск за главница. Претендира разноси, в това число за адвокатско възнаграждение.

Въззиваемата страна - ищец „ЕОС М.“ ЕООД се възползва от правото си да подаде отговор на въззивната жалба в законоустановения за това срок по чл. 263, ал.1 от ГПК, като подава такъв чрез своя процесуален представител – юрк. Й.К., с пълномощно към отговора. В отговора се застъпва становището, че депозираната жалба е неоснователна и следва да бъде оставена без уважение. Не се съгласява с нито едно от инвокираните в жалбата възражения. По отношение на оспореното вземане за главница, извежда, че не следва да има съмнение, че приложима се явява 5-годишната погасителна давност, предвид което и тази претенция не е била погасена към момента на подаване на заявлението за издаване на заповед за изпълнение на парично задължение по чл. 410 от ГПК – на 19.07.2016 г.

Моли въззивния съд да отхвърли като неоснователна въззивната жалба и да потвърди решението на СРС в атакуваната му част. Претендира разноси за

юрисконсултски хонорар за настоящата инстанция.

Софийски градски съд, II-Г въззивен състав, като прецени събраните по делото доказателства и взе предвид наведените във въззивната жалба пороци на атакувания съдебен акт, приема следното:

Съгласно разпоредбата на чл. 269 ГПК въззивният съд се произнася служебно по валидността на решението, а по допустимостта - в обжалваната му част, като по останалите въпроси е ограничен от посоченото в жалбата с изключение на случаите, когато следва да приложи императивна материалноправна норма, както и когато следи служебно за интереса на някоя от страните - т. 1 от ТР № 1/09.12.2013 г. по тълк. д. № 1/2013 г. на ОСГТК на ВКС.

Първоинстанционното решение, в частта, в която искът с правно основание чл. 422, ал. 1 ГПК във вр. чл. 240, ал. 2 ЗЗД във вр. чл. 9 З. във вр. чл. 99 ЗЗД за установяване, че А. Й. Н., ЕГН ***** дължи на „ЕОС М.“ ЕООД, ЕИК ***** сумата от 3 008 лв., представляваща договорна лихва, начислена за периода от 02.09.2005 г. до 26.06.2012 г., за която е издадена заповед за изпълнение на парично задължение по ч.гр.д. № 40143/2016 г. по описа на СРС,138 с-в., както и искът с правно основание чл. 240, ал. 2 ЗЗД вр. чл. 9 З. вр. чл. 99 ЗЗД за сумата от 1 058 лв., представляваща договорна лихва, дължима на основание договора за кредит, начислена за периода от 02.09.2005г. до 26.06.2012 г., са отхвърлени, поради необжалването му от ищеца, е влязло в законна сила.

В случая, решението в обжалваната част е издадено от надлежен съдебен състав на Софийски районен съд, в рамките на предоставената му от закона правораздавателна власт и компетентност, поради което същото е валидно.

Предвид изискванията на процесуалния закон за служебната проверка на постановеното решение, съдът счита, че не се установяват нарушения на съдопроизводствените правила във връзка със съществуване и упражняване правото на иск, поради което първоинстанционното съдебно решение е допустимо. Същото е и правилно, като въззивният състав споделя изцяло мотивите на обжалваното решение, поради което на основание чл. 272 ГПК препраща към мотивите, изложени от първоинстанционния съд.

По наведените във въззивната жалба възражения и във връзка с правилността на първоинстанционното съдебно решение, въззивният съд намира да добави следното:

Искът е предявен за установяване на вземането за главница по договор за кредит по заповед за изпълнение на парично задължение по чл. 410 от ГПК, по ч. гр. д. № 40143/2016 г. по описа на Софийския районен съд, след постъпило в срок възражение на длъжника срещу заповедта и е допустим.

Съдът не споделя възраженията на ответника относно ненадлежно съобщаване на цесията– респ. за липсата на процесуална легитимация на ищеца да подаде заявление и да предяви иска по чл. 422, вр. чл. 415 от ГПК.

По делото е безспорно извършването на цесия между "ЕОС М." ЕООД и "Райфайзенбанк (България)" ЕАД на 03.01.2011 г., а възраженията на въззивника – ответник в противен смисъл са несъстоятелни. Със сключване на договора за цесия цесионерът става носител на вземането. Липсата на уведомление не прави цесията недействителна, нито освобождава длъжника от задължението да плати на новия кредитор. Доколкото длъжникът не е страна по транслативните сделки между цедента и цесионера, то, за да породи правното си действие спрямо него, в разпоредбите на чл. 99, ал. 3 и ал. 4 ЗЗД законодателят е предвидил извършването на допълнително действие, съобщаване на цесията. Съобщението представлява едностранно изявление на стария кредитор /цедент/ или на новия носител на вземанията /цесионер/, упълномощен изрично от цедента, с което до знанието на длъжника се довежда настъпилата промяна в насрещната страна по заемното правоотношение. Предишният кредитор има правото да упълномощи новия кредитор да извърши съобщението до длъжника като негов пълномощник /решение № 156/30.11.2015 г., т. д. № 2639/2014 г. на II т. о. и решение № 137 от 2.06.2015 г. на ВКС по гр. д. № 5759/2014 г., III т. о. /.

Съгласно константната практика на ВКС получаването на уведомление от цедента под формата на препис от исковата молба на цесионера съставлява надлежно уведомяване на длъжника и поражда същите правни последици по чл. 99, ал. 4 ЗЗД, като същевременно това обстоятелство следва да бъде съобразено от решаващия съд като относимо и значимо за изхода на спора, настъпило след предявяването на иска - в този смисъл /така например и решение № 78/09.07.2014 г. по т.д. № 2352/2013 г. по описа на ВКС, II т.о. и решение № 3/16.04.2014 г. по т.д. № 1711/2013 г. по описа на ВКС, I т.о./.

Първоинстанционният съд също е формирал мотиви в идентичен смисъл, поради което и оспорването на въззивника, че районната инстанция не е отговорила на неговите възражения е неоснователно.

Съгласно разпоредбата на чл. 366 от ГПК към исковата молба за парично вземане страната е длъжна да представи справка, която съдържа необходимите изчисления за определяне на неговия размер. Данните, съдържащи се в представената от „ЕОС М.“ ЕООД справка по чл. 366 ГПК, съставляваща приложение към подадена по реда на чл. 422 ГПК искова молба за установяване дължимост на вземане по договор за кредитна карта между ответника и цедента, навеждат, че от датата на усвояване до датата на цесията е усвоена главница по револвиращия кредит в размер на 1950 лева. Предназначението на тази справка при искове за парични притезания по търговски дела е да се установи по какъв начин ищецът е изчислил размера на исковите претенции /така прието и в Решение № 61 от 7.07.2015 г. на ВКС по т. д. № 255/2015 г.,

П т. о., ТК/.

Във въззивната жалба се съдържат единствено възражения относно размера на иска за главница, но не и относно основанието, въз основа на което тя е формирана. Ето защо и в приложение на установеното в чл. 175 от ГПК, въззивният съд, с оглед останалите обстоятелства по делото, намира, че ответникът не оспорва съществуващите задължения за главница по договора за кредитна карта, като единствено оспорва техния размер.

Процесният договор за кредит е сключен между „Райфайзенбанк (България)“ ЕАД и ответника А. Й. Н. на 02.09.2005 г. и същият е с предмет издаване на национална кредитна карта РайКарт, по силата на който банката е разкрила разплащателна сметка в български лева и издала банкова карта РайКарт при преференциални условия, с персонален идентификационен номер на името на картодържателя на база искане за издаване на национална кредитна карта и одобрен кредитен лимит в размер на 3 000 лв., съгласно вътрешните правила на банката.

В раздел VI от гореиндивидуализирания контракт са уредени клаузите за срока на действие на същия и за неговото прекратяване. Съгласно т. 56 от раздел VI, договорът влиза в сила от момента на подписването му от двете страни и получаване на картата от картодържателя, като видно от последната страница и двете страни по съглашението са поставили подписа си. Ето защо, въззивната инстанция, също както и районната такава, приема, че страните по договора се намират във валидна облигационна връзка, считано от 02.09.2005 г. Срокът на договора е три години, като се подновява за нов период, в случай че картодържателят не е в просрочие към момента на изтичане на валидността на картата и/или не е уведомил банката, че не желае картата му да бъде подновена – арг. от т. 57 от раздел VI от контракта. Относно прекратяването на договора е уговорено, че това е възможно, ако след едномесечно писмено предизвестие за отказ от подновяване на картата и при условие, че картодържателят е погасил всички свои задължения към банката – б. „а“ от т. 58 от раздел VI или след едномесечно писмено предизвестие по всяко време на действие на договора и при условие, че картодържателят е погасил всички свои задължения към банката и е върнал картата в момента на подаване на молбата – б. „б“ от раздел VI. Съгласно т. 60 от договора, последният остава в сила, ако картодържателят откаже да получи новата карта след изтичане на валидността на първоначално издадената, при условия, че към този момент има непогасен дълг към банката.

Доколкото по делото не са ангажирани каквито и да било доказателства, сочещи на прекратяване на договорната връзка, то и въззивният съд приема, че не се е осъществил фактическият състав на прекратяване на контракта в кой да е от двата варианта, регламентирани в раздел VI.

От коментираната вече справка, съдържаща необходимите изчисления относно

сключения договор за кредит, представена по делото по реда на чл. 366 от ГПК, се установява, че кредитополучателят е продължил да усвоява суми по договора и след изтичане на първоначално уговорения 3-годишен период от време. Ето защо въззивният съд се съгласява с възприетото в обжалваното решение, че срокът на действие на съглашението е продължило и след 02.03.2008 г. до 02.05.2012 г., в който смисъл са и писмените доказателства по делото.

Неоснователни са възраженията на ответника, че справка представлява частен свидетелстващ документ и като такъв тя не е в състояние да докаже пълно и главно размера на претендираната главница. Естеството и характера на справка-извлечение по чл. 366 от ГПК е съвсем различно от това, на което индикира възражението на ответната страна. Максимална яснота в действителните правоотношения цели специалното изискване ищецът да представи с исковата молба справка, съдържаща необходимите изчисления за определяне размера на претендираното парично вземане по чл. 366 ГПК, доколкото съществуват случаи, в които изложените в исковата молба релевантни факти нямат своя съответен математически образ и не е ясно каква изчислителна методика е използвана. Ето защо справка по чл. 366 ГПК трябва да дава информация за начина, по който ищецът е формирал претенцията си, като същата няма претенции да доказва иска на кредитодателя.

За установяване на вземането на ищеца за главница по договора за кредит от 02.09.2005 г., последният следва да докаже пълно и главно сключването на валидно съглашение за цесия между него и дружеството – кредитодател, по силата на който цедентът е прехвърлил на цесионера конкретното си вземане спрямо ответника, за което последният е надлежно уведомен, както и че между цедента и кредитополучателя-ответник е възникнала валидна облигационна връзка по процесния договор за кредит, в изпълнение на който цедента-кредитодател е предоставил на ответника твърдяната заемна сума, а последният се е задължил да я върне в уговорения срок, както и че е настъпил падежът ѝ.

Само доколкото в хода на процеса са доказани, съгласно изискванията на чл. 154, ал. 1 ГПК, всички гореизброени условия, следва, че и искът за главница е основателен до търсения от ищеца размер от 1950 лева, а не и по причина съдържимото в справка-извлечение, която само затвърждава така изведеното.

Понеже се стигна до извод за основателност на ищцовата претенция, следва да бъде разгледано своевременно заявеното възражение по чл. 111 от ЗЗД за изтекла в полза на ответника погасителна давност. Съгласно трайната практика на ВКС началният момент, от който започва да тече давностният срок за вземания за главница по погасителни вноски по договор за банков кредит е моментът на изискуемостта на съответната вноска – така решение № 45/17.06.2020 г. по т. д. № 237/2019 г. на II т. о., решение № 63/1.06.2022 г. по т. д. № 2140/2018 г. на I т. о. Това

разрешение се обосновава с целите на института на погасителната давност – стимулира своевременното упражняване на субективните права и гарантира правната сигурност, както и с нормативната обвързаност на давността с изискуемостта на основание чл. 114, ал. 1 ГПК, от който момент самият кредитор може да търси изпълнение на отделните непогасени и падежирали вноски. Следователно за падежиралите вземания се прилага петгодишната погасителна давност по отношение на главницата, считано от момента на изискуемостта. Доколкото в процесния договор за кредит е уговорено заплащането на конкретно число (15-то) само на дължимата минимална погасителна вноска (МПВ), то съдът приема, е остатъкът от дължимото продължава да е изискуемо без конкретно регламентиран срок до края на срока на договора. Ето защо в случая релевантна е датата, на която договорната връзка е прекратена, понеже от тази дата започва да тече и 5-годишния давностен срок. По-горе се посочи, че тази дата е 02.05.2012 г., като предвид датата, на която ищецът е подал заявлението си по чл. 410 ГПК, с което действие е прекъснал течението на давността – 19.07.2016 г., то следва, че вземанията на ищеца за главница не са погасени по давност.

Ето защо всички оплаквания, направени с жалбата, са неоснователни, с оглед което същата следва да се остави без уважение. При липсата на други доводи, релевиращи от въззивника, обжалваното първоинстанционното решение следва да бъде потвърдено на основание чл. 271 от ГПК.

-

По разноските:

В резултат от изводите, до които въззивният съд достигна, решението на първоинстанционния съд следва да се потвърди и в частта за разноските на ищеца, а неоснователността на въззивната жалба обуславя правото на въззиваемия – ищец да претендира присъждането на разноски за производството на основание чл. 78, ал. 3 вр. с чл. 273 от ГПК.

На основание чл. 78, ал. 8 вр. ал. 2 вр. чл. 273 от ГПК в полза на „ЕОС М.“ ЕООД се следват разноски в размер на 100 лева, представляващи юрисконсултско възнаграждение за въззивната инстанция.

Така мотивиран, Софийски градски съд

РЕШИ:

ПОТВЪРЖДАВА решение № 139843 от 03.07.2020 г., постановено по гр. д. № 12849 по описа за 2018 г. на СРС, 138 състав, в частта, в която е признато за установено по иска с правно основание чл. 422, ал. 1 ГПК във вр. чл. 240, ал. 1 ЗЗД във вр. чл. 9 З. във вр. чл. 99 ЗЗД, че А. Й. Н., ЕГН *****, дължи на „ЕОС М.“ ЕООД, ЕИК *****, сумата от 1950 лв. - просрочена главница по договор № 0509020015054191 за

издаване на национална кредитна карта - РайКарт, сключен на 02.09.2005 г. с "Райфайзенбанк (България)" ЕАД, вземанията по който са прехвърлени на ищеца по силата на договор за цесия от 26.06.2012 г., ведно със законната лихва от 19.07.2016 г. до изплащане на вземането, за което вземане е издадена заповед за изпълнение на парично задължение по ч.гр.д. № 40143/2016 г. по описа на СРС,138 с-в, включително в частта на присъдените на ищеца разноски.

ОСЪЖДА А. Й. Н., ЕГН *****, с адрес: гр. София, ул. „****", да заплати на основание чл. 78, ал. 8, вр. ал. 3 вр. чл. 273 от ГПК, на „ЕОС М.", ЕИК *****, със седалище и адрес на управление: гр. София, ул. *****, сумата от 100 лв., представляваща разноски за юрисконсултско възнаграждение в настоящото производство.

Решението е окончателно и не подлежи на касационно обжалване по арг. от чл. 280, ал. 3, т. 1 от ГПК.

Първоинстанционното решение, в частта, в която искът с правно основание чл. 422, ал. 1 ГПК във вр. чл. 240, ал. 2 ЗЗД във вр. чл. 9 З. във вр. чл. 99 ЗЗД за установяване, че А. Й. Н., ЕГН ***** дължи на „ЕОС М." ЕООД, ЕИК *****, сумата от 3 008 лв., представляваща договорна лихва, начислена за периода от 02.09.2005 г. до 26.06.2012 г., за която е издадена заповед за изпълнение на парично задължение по ч.гр.д. № 40143/2016 г. по описа на СРС,138 с-в., както и искът с правно основание чл. 240, ал. 2 ЗЗД вр. чл. 9 З. вр. чл. 99 ЗЗД за сумата от 1 058 лв., представляваща договорна лихва, дължима на основание договора за кредит, начислена за периода от 02.09.2005г. до 26.06.2012 г., са отхвърлени, поради необжалването му от ищеца, е влязло в законна сила.

Председател: _____

Членове:

1. _____

2. _____